

Regelbok för fotterapi

Servicespecifik regelbok

Östra Nylands välfärdsområde 2025

Nämnden för ordnande av tjänster 14.05.2025 § 55

Innehållsförteckning

Inledning.....	2
1 Beskrivning av tjänsten.....	2
1.1 Tjänstens syfte och målgrupp	2
1.2 Kundrelationsprocessen.....	2
1.3 Tjänstens innehåll.....	3
2 Servicesedel.....	4
2.1 Servicesedelsystemet.....	4
2.2 Prissättning av servicesedelstjänster	4
2.3 Servicesedelsprodukter	5
3 Serviceproducentens rättigheter och skyldigheter	5
3.1 Serviceproducenten	5
3.2 Personal och kompetens.....	5
3.3 Lokaler, utrustning och redskap.....	6
3.4 Kvalitetskontroll	6
3.5 Fel i tjänsten	6
3.6 Annullering av tjänst	7
4 Besöksuppgifter, journalföring och servicerespons	7
5 Fakturering av välfärdsområdet och kunden.....	8
6 Lagstiftning som styr tjänsten	9

Inledning

Varje servicesedel i Östra Nylands välfärdsområde har en regelbok för servicesedlar som innehåller två delar: den allmänna regelboken och den servicespecifika regelboken. Den allmänna regelboken är ett separat dokument, vars krav gäller alla servicesedelproducenter och servicesedelverksamheten i Östra Nylands välfärdsområde. Den tjänstespecifika regelboken innehåller mer detaljerade krav på den tjänst som produceras med servicesedeln i fråga. Serviceproducenten förbinder sig att följa kraven i båda regelböckerna i sin verksamhet som servicesedelproducent. Om en tjänstespecifik regelbok strider mot den allmänna regelboken ska de krav och riktlinjer som anges i den allmänna regelboken följas.

1 Beskrivning av tjänsten

1.1 Tjänstens syfte och målgrupp

Servicesedel för fotterapi kan beviljas efter bedömning av fotterapeut, hälsovårdare eller läkare inom Östra Nylands välfärdsområde (nedan: beställare):

- till diabetiker med fötter tillhörande riskbedömningens klass 2 (skyddande känsel saknas och dessutom cirkulationsstörningar och/eller felställningar/belastningsförändringar i foten) eller klass 3 (har haft fotsår eller genomgått amputation)
- för personer med ledgångsreumatism, psoriasisartrit och andra artritpatienter med deformiteter i fötterna och risk för sår samt betydande svårigheter att sköta sina fötter till exempel på grund av rörelsebegränsningar i händer, höfter och knän
- patienter med neurologisk sjukdom eller polyneuropati och sår nu eller tidigare.

Dessutom ska fötterna ha hud- eller nagelförändringar som, i samband med fötternas belastning ökar benägenheten för sår. I regel belastas inte fötterna hos patienter som är sängliggande eller som går i liten utsträckning, varvid även risken för sår är mindre. Då finns det inte automatiskt grunder för en servicesedel för förebyggande fotvård oberoende av fötternas riskklass. Servicesedeln är alltså, trots den höga riskklassificeringen av fötterna, alltid behovsprövad.

Fotterapis syfte är att främja och upprätthålla kundens fothälsa. Grunden för vården är alltid kundens individuella behov. Den service som fotterapeuten ger kan omfatta terapeutisk träning, manuella behandlingar, rådgivning, handledning samt handledning för att ta i bruk hjälpmedel.

1.2 Kundrelationsprocessen

Vid beviljande av servicesedel beaktas såväl kundens individuella behov som kundernas jämlikhet.

Servicesedeln för fotterapi beviljas efter bedömning av beställarens fotterapeut, läkare, hälsovårdare eller annat proffs med tillräcklig sakkunskap. I bedömningen definieras behovet

av fotterapi, mål, engångsbelopp, längd samt intensiteten i fotterapin, vid behov i samarbete med kunden.

Chefen för medicinsk rehabilitering godkänner servicesedeln utifrån en bedömning av den yrkesutbildade inom hälso- och sjukvården. Servicesedeln skickas till kunden antingen per post eller med skyddad e-post. Servicesedeln sänds i två exemplar.

Efter att ha fått servicesedeln väljer kunden en serviceproducent och förser denne med servicesedelns kod från serviceproducentens exemplar. Vårdsområdet registrerar servicesedeln i servicesedelsystemet.

1.3 Tjänstens innehåll

Servicesedeln kan endast användas för den fotterapi som anges i regelboken och vid genomförandet följs de antal besök och den intensitet som anges i beslutet om beviljande. Med servicesedeln beviljas fotterapi i regel 2 gånger per år beroende på kundens individuella behov.

Fotterapin innefattar behandling enligt aktuell bedömning och plan utförd av en fotterapeut. I den grundundersökning som utförs av fotterapeuten beaktas följande helheter:

- fotens modell och hållning, bågfoot, hammartå, utbredda trampdynor, överpronation, plattfoot och fötternas symmetri
- fötternas pulser och temperatur
- hudtillstånd; sår eller främmande föremål, blåsor, sprickor och svullnader
- naglarnas färg, tjocklek, längd och snittmönster
- rörelseomfång i de nedre extremiteternas leder
- lämplighet av skor, sulor och strumpor

Fotterapi främjar och upprätthåller fötternas hälsa. Fotterapitjänsten kan innehålla bl.a. följande åtgärder:

- bedömning av behovet av fotterapi och funktionsförmågan i de nedre extremiteterna
- förebyggande fotterapi
- klinisk fotterapi
- hjälpmedelsterapi för fötter
- funktionell träning
- identifiera, förebygga och behandla de vanligaste problemen i nedre extremiteterna
- handledning i egenvård och handledning i anskaffning och användning av hjälpmedel
- grundläggande fotvård.

Fotterapeuten undersöker kundens fötter och granskar hur eventuella hållningsfel eller känselbrister påverkar fötternas hälsa och hudens tillstånd. Fotterapeuten bedömer kundens fötter och gör upp en plan för terapiperioden i enlighet med de mål och villkor som anges i servicesedeln. Fotterapeuten är skyldig att meddela beställaren om kundens aktuella situation kräver en ändring i servicesedelns innehåll.

Fotterapeuten handleder i synnerhet kunden i individuell egenvård av fötterna, användning av redskap och produkter för egenvård samt anskaffning och användning av hjälpmedel. Fotterapeuten tillverkar vid behov individuella tåortoser för kunden för att skydda eller räta ut felställningar i tårna, eller belastningslättnader på kundens egna sulor för att lätta på trycktopparna.

2 Servicesedel

2.1 Servicesedelsystemet

Servicesedeln administreras via servicesedelsystemet. Som servicesedelsystem fungerar servicesedelportalen (www.palse.fi). Serviceproducenten registrerar sig i systemet (anvisning på servicesedelportalen). Efter registreringen ansöker serviceproducenten om producentskap för servicesedeln för fotterapi. Serviceproducenten upprätthåller sina egna uppgifter i systemet, kontrollerar kundens servicesedels giltighet, saldoläget och de besöksmängder som finns till förfogande. Tjänstetransaktionerna ska bokföras inom fem dagar från det att tjänsten tillhandahållits för att kundens saldo ska hållas uppdaterat.

Vid behov handleder medicinska rehabiliteringen kunden i frågor som gäller användning av servicesedel samt ger en lista över godkända serviceproducenter (www.palse.fi). Listan visar vilka tjänster som produceras samt priserna på tjänsterna. I servicesedelportalen har kunden möjlighet att jämföra serviceproducenter.

2.2 Prissättning av servicesedelstjänster

Regionstyrelsen för Östra Nylands välfärdsområde beslutar om servicesedlarnas värde. I en del servicesedlar använder välfärdsområdet ett pristak. Med pristak definieras det maximipris för tjänsten med vilket tjänsten ska produceras. Om serviceproducentens pris för tjänsten är lägre än servicesedelns värde, är välfärdsområdet skyldigt att till serviceproducenten betala högst det pris som serviceproducenten uppgett.

Kunden kan bli skyldig att betala en självriskandel för tjänsten om serviceproducenten har prissatt sin tjänst så att den överstiger servicesedelns värde. Serviceproducenten fakturerar självriskandelen direkt av kunden. Serviceproducenten kan inte fakturera för kilometer-, faktureringslägg- eller andra kostnader av kunden eller beställaren.

Serviceproducenten ska prissätta sina tjänster så att kundens självriskandel alltid är minst lika stor som den klientavgift som välfärdsområdet debiterar för den egna servicen, dock högst 30,00 euro. Aktuella kundavgifter finns till påseende på Östra Nylands välfärdsområdes webbsida. Kunden betalar själv för de tilläggstjänster han eller hon vill ha.

Servicesedelns totala värde baserar sig på mängden tjänster som beviljats.

Kunden kan om han eller hon så önskar skaffa tilläggstjänster av serviceproducenten på egen bekostnad.

Välfärdsområdet antecknar i servicesedeln om kunden hör till en sådan avgiftsfrihetsgrupp hos vilken självriskandel inte får tas ut. Ingen självriskandel får tas ut av personer under 18 år.

Serviceproducenten kan föreslå att priserna justeras en gång per kalenderår vid en tidpunkt som välfärdsområdet närmare anger. Prisändringarna ska grunda sig på den allmänna kostnadsutvecklingen. Prisjusteringen godkänns via servicesedelsystemet. Serviceproducenten ska informera kunden om eventuella prisändringar.

2.3 Servicesedelsprodukter

Med servicesedel ordnas fotterapitjänster på mottagningen eller som hembesök. Serviceproducenten kan ange ett pris för alla eller endast en del av kategorierna A-D.

- A. Fotterapi på mottagningen 45 min
- B. Fotterapi på mottagningen 60 min
- C. Fotterapi som hembesök 60 min, tur och retur under 20 km
- D. Fotterapi som hembesök 60 min, tur och retur över 20 km

Längden på fotterapin är 45 eller 60 minuter per behandlingsgång, varav omedelbar fotterapi ska vara minst 35 minuter vid ett besök på 45 minuter och 45 minuter vid ett besök på 60 minuter.

Hembesökets längd inkluderar inte resetid.

På servicesedeln anges dess giltighetstid.

3 Serviceproducentens rättigheter och skyldigheter

3.1 Serviceproducenten

Serviceproducenten ska uppfylla de krav som ställs i lagen om privat hälso- och sjukvård (152/1990). Den ska också vara införd i ett register som förs av regionförvaltningsmyndigheten eller ha fått ett av regionförvaltningsmyndigheten beviljat verksamhetstillstånd inom välfärdsområdet.

3.2 Personal och kompetens

Fotterapi kan genomföras av en fotterapeut (YH) eller en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som före 1999 avlagt fotvårdarexamen på institutnivå och som har av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) beviljad rätt att utöva sitt yrke som legitimerad yrkesutbildad person.

Välfärdsområdet godkänner som serviceproducent endast en sådan serviceproducent vars person som producerar fotterapitjänster har av Valvira beviljat skydd för yrkesbeteckning.

Serviceproducentens personal ska ha tillräckliga kunskaper i finska och/eller svenska. Serviceproducenten ska ange på vilka andra språk tjänsten kan genomföras.

3.3 Lokaler, utrustning och redskap

Serviceproducenten har ändamålsenliga lokaler som lämpar sig för fotterapi som genomförs på mottagningen. I lokalerna ska det finnas möjlighet till avskild och skyddande kundservice. Toalett- och väntrum ska lämpa sig för personer med nedsatt rörlighet. Om tillträde till kundbetjäningslokalen eller själva kundbetjäningslokalen inte är tillgänglig ska kunden informeras på förhand.

Lokalerna ska kontinuerligt uppfylla säkerhetskraven så att man på enheten tar hand om kundernas säkerhet i enlighet med lag och myndighetsföreskrifter. Serviceproducenten ska ha en räddningsplan och en säkerhetsutredning som godkänts av räddningsmyndigheterna.

Beställaren kan vid behov kontrollera serviceproducentens kundbetjäningslokaler.

Serviceproducenten tar hand om de redskap och den utrustning som behövs för fotterapi som genomförs som hembesök. De apparater som används både på mottagningen och hemma för att utföra tjänsten uppfyller kraven i lagen om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (2010/629).

3.4 Kvalitetskontroll

Servicesedelverksamheten ska basera sig på de villkor och krav som anges i regelbokens allmänna och servicespecifika del.

Tillsynsansvaret för serviceproducentens verksamhet och tjänster ligger i första hand på välfärdsområdet. Det kvalitativa minimikravet för servicesedelverksamheten är motsvarande verksamhetsnivå som inom välfärdsområdet (lagen om servicesedlar 569/2009).

Serviceproducenten ska upprätthålla god kvalitet i fråga om hygien, dokumentpraxis, användning av utrustning och material samt patientsäkerhet. Som kvalitetsmätare för kundarbetet och -säkerheten används kundrespons samt antalet kundskadeanmälningar, påminnelser, klagomål och reklamationer.

Serviceproducenten ger välfärdsområdet tillstånd att göra kundnöjdhetenkäter till sina servicesedeln kunder och deltar i insamlingen av kundrespons som ordnas av välfärdsområdet. Serviceproducenten förutsätts delta i samarbetsmöten som ordnas av välfärdsområdet.

Kunden kan ge serviceproducenten och välfärdsområdet respons på servicens kvalitet och andra omständigheter i anslutning till servicen. Att ge respons och att svara på den är i första hand frågor mellan kunden och serviceproducenten. Serviceproducenten ska lämna in en utredning till välfärdsområdet eller kopior av påminnelser, klagomål och klagomål som gäller service som producerats med servicesedel samt avgöranden som gäller alla ovan nämnda.

3.5 Fel i tjänsten

Tjänsten anses vara felaktig om den avviker från de krav på tjänstens innehåll som anges i den allmänna eller tjänstespecifika regelboken, lagstiftningen eller i avtalet. Ansvar för att

tjänsten har utförts med kvalitet och omsorg ligger hos serviceproducenten (konsumentskyddslagen 38/1978). Velfärdsområdet ansvarar inte för serviceproducentens fel.

En tjänst är felaktig också om den inte motsvarar de uppgifter som serviceproducenten på förhand har lämnat om sin verksamhet och som kan antas ha påverkat kundens beslutsfattande vid valet av serviceproducent. Detsamma gäller uppgifter om utförandet av en tjänst (Konsumentskyddslagen 38/1978).

3.6 Annullering av tjänst

Serviceproducenten ansvarar för att tjänsten genomförs i enlighet med vad som avtalats med kunden. Serviceproducenten informerar kunden om hindret för att genomföra tjänsten genast när serviceproducenten känner till det och kommer överens om en ersättande tjänst med kunden. Serviceproducenten informerar sina kunder tydligt om avbeställningspraxis för bokade tider. Velfärdsområdet ansvarar inte för kostnaderna för inställda besök.

4 Besöksuppgifter, journalföring och servicerespons

Av serviceproducenten förutsätts att kunduppgifter och arbetsprestationer i anslutning till vårdarbetet registreras enligt följande anvisningar:

- registrering av det vårdarbete som lagstiftningen förutsätter samt registrering av kundens helhetssituation
- registrering av prestationer som ingår i utfört arbete
- uppföljning av kundens servicebehov och samarbete med velfärdsområdet vid uppdatering av service- och vårdplanen (bedömning)

Serviceproducenten registrerar vårduppgifter i anslutning till den dagliga vården i sitt klient-/patientdatasystem utan dröjsmål efter besöket, eller senast inom fem (5) vardagar efter besöket, och genomför vid behov anvisningar om kunders rätt att kontrollera sina uppgifter. I vårduppgifterna ingår åtminstone orsaken till att kunden remitterats till vård och de viktigaste grundsjukdomarna, innehållet i den vård som getts, den egenvård eller skötsel/strumphandledning som getts, observationer om skicket och funktionen hos skor, stödsulor m.m. som används, riskklassificering av fötterna, oavbokade besök samt nödvändiga fortsatta rekommendationer.

Med tanke på vården och servicen är det viktigt att nödvändiga uppgifter om vården och servicen finns tillgängliga för de yrkesutbildade personer inom social- och hälsovården som ingår i kundens servicehelhet.

Serviceproducenten förbinder sig efter avslutad kundrelation att ordna och överföra kundhandlingarna till velfärdsområdet för arkivering samt att förstöra motsvarande handlingar som serviceproducenten har i sin besittning.

Av serviceproducenten förutsätts att serviceproducenten utarbetar en skriftlig vårdrespons i portalen palse.fi efter avslutad vård. Vårdresponsen är en förutsättning för godkännande av fakturering. När vårdperioden är slut markeras tjänsten som genomförd på palse.fi-portalen. Mer information om registrering och fakturering i portalen finns i avsnitt 2.1.

Serviceproducenten ska underrätta den som beviljar servicesedeln om förändringar i kundens funktionsförmåga och servicebehov. Den som beviljar tjänsten bedömer vid behov behovet av fotterapi på nytt och uppdaterar servicesedeln tillsammans med kunden och yrkespersoner inom välfärdsområdet.

5 Fakturering av välfärdsområdet och kunden

Välfärdsområdet ersätter serviceproducenten för kostnader som är lika stora som värdet på servicesedeln. Kunden kan ådra sig kostnader för självriskandelen i fotterapitjänsten. Faktureringen baseras på genomförda besök.

Serviceproducenten bildar månatligen en samlingsfaktureringsreferens på portalen palse.fi. Den samlingsfakturareferens som serviceproducenten bildar överförs automatiskt till Östra Nylands välfärdsområde för påseende.

Serviceproducenten skickar en servicesedelfaktura till Östra Nylands välfärdsområde från sitt eget faktureringsystem. Serviceproducenten fakturerar beställaren en gång i månaden i efterskott i enlighet med servicesedelbeslutet. Betalningsvillkoret är 14 dagar netto räknat från fakturans ankomst. Dröjsmålsräntan är högst den som anges i räntelagen. Välfärdsområdet betalar inte faktureringsstillägg, kilometerersättning eller andra extra kostnader. Kundens personuppgifter får inte synas på fakturan. Som identifikation för fakturan använder serviceproducenten servicesedelns identifikationsnummer.

Serviceproducenten skickar i första hand fakturorna som e-fakturor. Fakturans mottagaruppgifter ska vara adressen:

Östra Nylands välfärdsområde
PL 936
00074 CGI

OVT-nummer: 003732213393
Nätfakturaoperatör: CGI (operatörsnummer 003703575029)

Tjänsteleverantörer som inte själva har tillgång till programvara som lämpar sig för e-fakturering kan skapa sina fakturor som äkta e-fakturor med hjälp av CGI:s leverantörsportal. Man kan ansluta sig till leverantörsportalen genom att skicka en begäran till e-postadressen talous@itauusimaa.fi.

Meddelandet ska innehålla företagets namn, FO-nummer och den ansvariga personens e-postadress. E-postadressen ska vara personlig.

Östra Nylands välfärdsområde betalar inget separat kontors-, boknings-, material- eller faktureringsstillägg.

Av fakturan ska följande obligatoriska fakturaanteckningar enligt mervärdesskattelagen framgå:

- datum för utfärdande av fakturan
- fakturanummer (löpande id)
- serviceproducentens momsnummer (FO-nummer)

- serviceproducentens namn och adress
- fakturamottagarens namn och adress
- servicesedelns identifikationsnummer
- servicesedelportalens fakturareferens
- grund för skattefrihet, t.ex. skattefria social- och hälsovårdstjänster

Östra Nylands välfärdsområde returnerar bristfälliga och felaktiga fakturor tillbaka till serviceproducenten, vilket kan leda till försenade betalningar.

Tjänsterna ska faktureras månatligen i efterskott senast den 15.

6 Lagstiftning som styr tjänsten

Fotterapitjänsten styrs av följande lagstiftning:

1. Lag om servicesedlar inom social- och hälsovården (569/2009)
2. Lag om privat hälso- och sjukvård (152/1990)
3. Lagen om patientens ställning och rättigheter (785/1992)
4. Patientskadelagen (585/1986)
5. Hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010)
6. Lag om produkter och utrustning för hälso- och sjukvård (629/2010)
7. Lag om elektronisk behandling av klientuppgifter inom social- och hälsovården (159/2007)
8. Social- och hälsovårdsministeriets förordning om journalhandlingar (298/2009)
9. Arbetarskyddslagen (738/2002)
10. Dataskyddslag (1050/2018)
11. Konsumentskyddslagen (38/1978)
12. Lag om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999)
13. Lag om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994)
14. Förordning om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (564/1994)
15. Lag om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012)
16. Europaparlamentets och rådets allmänna dataskyddsförordning (EU) 2016/679